

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากลยุทธ์และประสิทธิผลของโครงการประชาสัมพันธ์ เพื่อลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ ซึ่ง เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อรณรงค์ให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในการป้องกันอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ รวมถึงการลดอัตราการบาดเจ็บและการตายจากอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ด้วยนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงกลยุทธ์การรณรงค์ทางการสื่อสารต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ และเพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการประชาสัมพันธ์ จากการศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ความรู้ทัศนคติต่ออุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ และพฤติกรรมการขับขี่ยานพาหนะภายหลังการดื่มสุรา โดยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การศึกษา กลยุทธ์ของกระบวนการรณรงค์ทางการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ในโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ ของสถาบันการแพทย์ด่านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดดังนี้

แหล่งข้อมูล

การศึกษาวิจัยในส่วนนี้มีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

เนื่องจากการดำเนินการโครงการประชาสัมพันธ์นี้ สถาบันการแพทย์ด่านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนคือ บริษัท เอ็มดีเค คอนซัลแทนส์ (ประเทศไทย) จำกัด ในการดำเนินการวางแผนประชาสัมพันธ์โครงการนี้ ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการจึงแบ่งได้เป็น 2 ฝ่าย คือ

1.1 ผู้รับผิดชอบดูแลโครงการโดยตรง จำนวน 2 ท่าน คือ

- คุณพรทิศา เฉลิมวิภาส
- คุณวันรุ่ง แสนแก้ว

ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการประชาสัมพันธ์ทั้งหมด รวมถึงการพิจารณาแผนการประชาสัมพันธ์ที่น่าเสนอโดยบริษัท เอ็มดีเค คอนซัลแทนส์ (ประเทศไทย) จำกัด ด้วย

1.2 ผู้รับผิดชอบการวางแผนประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ท่าน คือ

- คุณเบญจวรรณ นิเวศน์ปฐมวัฒน์
- คุณรัชฎา รสจันทน์
- คุณนิตยา ศรีวรานนท์

ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัท เอ็มดีเค คอนซัลแทนส์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลและวางแผนโครงการประชาสัมพันธ์

2 แหล่งข้อมูลประเภทอุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ

2.1 แผนงานและรายละเอียดต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

แฟ้มเอกสารเกี่ยวกับจดหมายทั้งหมดในการดำเนินงาน ตลอดจนแผนงานและการดำเนินงานต่าง ๆ ของโครงการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของเอกสารทั้งจากสถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และบริษัท เอ็มดีเค คอนซัลแทนส์ (ประเทศไทย) จำกัด

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ได้แก่ เอกสารประกอบการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เอกสารประกอบการสัมมนา ตัวอย่างข่าวหนังสือพิมพ์ รวมถึงเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่สถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อประกอบการความรู้เกี่ยวกับการลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ และเอกสารทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับโครงการประชาสัมพันธ์ที่สามารถเก็บรวบรวมหามาประกอบการวิจัยได้

23 อุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์

เช่น เทปบันทึกการสัมภาษณ์ทางวิทยุเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์
 วิดิทัศน์การรณรงค์การลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ วิดิทัศน์บันทึกภาพข่าวเกี่ยวกับการ
 ดำเนินกิจกรรมตามโครงการประชาสัมพันธ์ตามรายการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ รวมทั้งส่วนอื่น ๆ
 ที่เกี่ยวข้องที่ใช้เผยแพร่ในการรณรงค์ตามโครงการนี้ ที่ถูกรวบรวมไว้ในรูปของเทปคาสเซ็ท และ
 เทปวิดิทัศน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำหรับแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยวางแผนการสัมภาษณ์ (Interview Guide) ไว้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นข้อมูลที่ต้องการ และในขณะสัมภาษณ์ได้มีการ
 บันทึกเทปสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง พร้อมกับจดบันทึกรายละเอียดบาง
 ส่วนขณะที่สัมภาษณ์ โดยมีแนวทางการสัมภาษณ์ดังนี้

ขั้นการแสวงหาข้อมูล

- เมื่อทราบว่าต้องดำเนินการโครงการ ได้มีการเตรียมการโครงการอย่างไร
 บ้าง มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและข้อมูลของอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์หรือไม่ อย่างไร

ขั้นการวางแผน

- การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทาง และกลยุทธ์ของโครงการมีอะไรบ้าง ทำไม
 จึงกำหนดเช่นนั้น

- มีการกำหนดรูปแบบของกิจกรรมอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด จึงจัดกิจกรรมนั้น
 และในแต่ละกิจกรรมมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเฉพาะหรือไม่ และเพราะเหตุใดจึงกำหนดเช่น
 นั้น

- มีการเลือกใช้สื่ออะไรบ้างในการดำเนินโครงการ เพราะเหตุใดจึงเลือกใช้สื่อเหล่านั้น

ขั้นการดำเนินการ

- มีขั้นตอนในการดำเนินโครงการอย่างไร
- ใช้รูปแบบอะไรบ้างในการส่งข่าวประชาสัมพันธ์ มีการซื้อสื่อบ้างหรือไม่

อย่างไร

ขั้นการประเมินผล

- มีการประเมินผลหรือไม่ หลังจากทำกิจกรรม
- ถ้ามีประเมินผลอะไร และประเมินอย่างไรบ้าง
- ถ้าไม่มี มีโครงการจะทำหรือไม่ อย่างไรเมื่อใด

อื่น ๆ

- มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ในการดำเนินการโครงการ

2. สำหรับแหล่งข้อมูลประเภทอุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และแยกสรุปประเด็นเป็นหัวข้อ เพื่อนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลมาศึกษาเปรียบเทียบประมวลร่วมกับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทอุปกรณ์และเอกสารต่าง ๆ แล้วสรุปรวบรวมประเด็นสำคัญ นำเสนอเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ โดยการบรรยายถึงกลยุทธ์ของกระบวนการรณรงค์ทางการสื่อสารของโครงการประชาสัมพันธ์นี้ รวมถึงการนำเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการการเลือกใช้สื่อ และเนื้อหาสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อแต่ละชนิดที่เลือกใช้

ส่วนที่ 2 การศึกษา ประสิทธิภาพของโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรา ของสถาบันการแพทย์ ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจะทำการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากร

การศึกษาวิจัยในส่วนนี้ มุ่งที่จะศึกษาประสิทธิภาพของโครงการประชาสัมพันธ์ โดยศึกษาจากพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์ ความรู้ และทัศนคติต่ออุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรา และพฤติกรรม การขับขียานพาหนะหลังจากดื่มสุรา เนื่องจากตามกฎหมายของประเทศไทยนั้น บุคคลที่มีสิทธิทำใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ และรถจักรยานยนต์จะต้องมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ดังนั้น จึงได้กำหนดให้ประชาชนในช่วงอายุดังกล่าวเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 3,625,638 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะที่เนื่องจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ (Yamane, 1973) โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5%

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผลจากการคำนวณ = 390

ดังนั้น จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 390 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยพิจารณาจากรายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บ โดยสถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ.2538 นั้น พบว่า การเกิดอุบัติเหตุจราจรในกรุงเทพมหานครทั้ง 38 เขตนั้น มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุมากน้อยต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การเก็บข้อมูลตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด จึงได้กำหนดเขตที่จะทำการเก็บข้อมูลอย่างเจาะจง โดยพิจารณาจากอัตราการเกิดอุบัติเหตุจราจรสูงที่สุด 13 อันดับแรก (คิดเป็น 1 ใน 3 ของจำนวนเขตทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร) ซึ่งเขตดังกล่าวได้แก่

1. เขตพญาไท
2. เขตห้วยขวาง
3. เขตดินแดง
4. เขตราชเทวี
5. เขตลาดพร้าว
6. เขตบางซื่อ
7. เขตจตุจักร
8. เขตบางกะปิ
9. เขตสุทธิสาร
10. เขตดุสิต
11. เขตบางเขน
12. เขตพระโขนง
13. เขตคลองเตย

2. ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งเป็นกลุ่ม (stratified random sampling) ซึ่งแต่ละเขตแบ่งตามประเภทของยานพาหนะเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- รถจักรยานยนต์ จำนวน 195 ตัวอย่าง
- รถยนต์ จำนวน 195 ตัวอย่าง

3. ใช้วิธีสุ่มแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง (quota sampling) โดยแยกตามประเภทของยานพาหนะ และทำการเก็บข้อมูลตามประเภทยานพาหนะประเภทละ 15 ตัวอย่าง ให้ประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิง ซึ่งประกอบอาชีพแตกต่างกันไป

4. ในแต่ละเขตที่สุ่มได้ ใช้การเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ (accidental sampling) จนครบจำนวนตามต้องการ

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่กำหนดในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม แจกแจงตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุราร่างกัน

ตัวแปรอิสระ - ลักษณะทางประชากร

ตัวแปรตาม - การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์ เพื่อลดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุราร่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรา

ตัวแปรอิสระ - การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจราจร จากการดื่มสุรา

ตัวแปรตาม - ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา

สมมติฐานข้อที่ 3 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่ออุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา

ตัวแปรอิสระ - การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา

ตัวแปรตาม - ทัศนคติต่ออุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา

สมมติฐานข้อที่ 4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขับขี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุรา

ตัวแปรอิสระ - การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา

ตัวแปรตาม - การขับขี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุรา

เกณฑ์การวัดและให้คะแนนตัวแปร

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุราของสื่อมวลชน และสื่ออื่นๆ ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
ไม่เคยเลย	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ระดับการเปิดรับข่าวสาร

1. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 มีการเปิดรับข่าวสารต่ำมาก
2. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 มีการเปิดรับข่าวสารต่ำ
3. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 มีการเปิดรับข่าวสารปานกลาง
4. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 มีการเปิดรับข่าวสารสูง
5. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 มีการเปิดรับข่าวสารสูงมาก

2 ความรู้เกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรา วัดจากความรู้เกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรา ได้แก่ บทลงโทษตามกฎหมายสำหรับผู้ขับขี่ขณะเมาสุรา ปริมาณแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ วิธีการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ สถิติเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรา วิธีการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรจากการดื่มสุรา โดยศึกษาข่าวสารที่น่าเสนอทางสื่อมวลชนทั้ง 4 ประเภท (โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร) รวมเป็นคำถามจำนวน 10 ข้อ

กำหนดให้ คะแนนผู้ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน

คะแนนผู้ตอบผิดข้อละ 0 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าร้อยละ แล้วแปลความหมายของค่าร้อยละดังนี้

ระดับความรู้

1. ร้อยละ 0-49 มีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
2. ร้อยละ 50-59 มีความรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
3. ร้อยละ 60-69 มีความรู้ปานกลาง
4. ร้อยละ 70-79 มีความรู้ดี
5. ร้อยละ 80-100 มีความรู้ดีมาก

3. **ทัศนคติเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรถการตี๋มสุรา** วัตถุประสงค์จากการแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการขับขี่ยานพาหนะขณะเมาสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจากรถ โดยมีข้อความที่กำหนดเป็นตัวชี้วัดจำนวน 8 ข้อ การวัดตัวแปรใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale ทั้งทัศนคติเชิงบวกและเชิงลบ โดยกำหนดคะแนนไว้ ดังนี้

ข้อความที่เป็นทัศนคติในเชิงบวก (ในทางที่เห็นด้วย)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
เฉย ๆ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

ข้อความที่เป็นทัศนคติในเชิงลบ (ในทางที่ไม่เห็นด้วย)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน
เห็นด้วย	2 คะแนน
เฉย ๆ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ระดับทัศนคติ

1. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 มีทัศนคติในเชิงลบอย่างมาก
2. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 มีทัศนคติในเชิงลบ
3. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 มีทัศนคติปานกลาง
4. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 มีทัศนคติในเชิงบวก
5. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 มีทัศนคติในเชิงบวกอย่างมาก

4. การขับชี่ยานพาหนะภายหลังการดื่มสุรา วัดจากพฤติกรรมหรือการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการขับชี่ยานพาหนะภายหลังการดื่มสุรา โดยเป็นคำถามให้เลือกตอบ ให้คะแนน ดังนี้

พฤติกรรมที่ปฏิบัติในเชิงบวก (ควรปฏิบัติ)

เป็นประจำ	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	4	คะแนน
บางครั้ง	3	คะแนน
นานๆครั้ง	2	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	1	คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติในเชิงลบ (ไม่ควรปฏิบัติ)

เป็นประจำ	1	คะแนน
บ่อยครั้ง	2	คะแนน
บางครั้ง	3	คะแนน
นานๆครั้ง	4	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	5	คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับพฤติกรรม

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 มีพฤติกรรมการขับชี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุราปลอดภัยต่ำที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 มีพฤติกรรมการขับชี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุราปลอดภัยต่ำ
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 มีพฤติกรรมการขับชี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุราปลอดภัยปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 มีพฤติกรรมการขับชี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุราปลอดภัยสูง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 มีพฤติกรรมการขับชี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุราปลอดภัยสูงที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามชนิดปลายปิด (close-ended questionnaires) และชนิดปลายเปิด (open-ended questionnaires) จำนวน 45 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ตอน

ในแต่ละตอนจะประกอบด้วยคำถามดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ต่ออุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่ออุบัติเหตุจากรจากการดื่มสุรา จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาขับขี่ยานพาหนะภายหลังจากการดื่มสุรา
จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร จำนวน 8 ข้อ

ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

1. ความตรง (validity)

นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความชัดเจนและความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. ความเชื่อมั่น (reliability)

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ (pre-test) กับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างคือ เป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง (relevance) ของเนื้อหาความเป็นไปได้ (feasibility) ในแง่ของคำตอบที่จะได้รับจากผู้ตอบคำถาม แล้วนำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยแบบสัมภาษณ์เพื่อจัดระดับความรู้ใช้วิธีการวัดครั้งเดียวและนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นแบบคูเดอริชาร์ดสัน (Kudre Richardson 's Method) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ .78 และแบบสัมภาษณ์เพื่อจัดระดับทัศนคติ ใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นแบบครอนบาค อัลฟา (Cronbach Alpha 's Method) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ .84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกระจายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่มีที่อยู่อาศัยตามเขตที่กำหนดไว้ในการสุ่มตัวอย่างและกระจายพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามไปยังสถานที่ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะได้พบกลุ่มตัวอย่างเช่น ตลาด ห้างสรรพสินค้าสถานศึกษา สถานที่ราชการ ฯลฯ โดยได้ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 5-30 มกราคม 2540

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 การเปิดรับสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรถจักรยาน

1.2 ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรถจักรยาน

1.3 ทักษะการขับขี่รถจักรยาน

1.4 พฤติกรรมการขับขี่รถจักรยาน

1.5 ลักษณะทางประชากร

2. การทดสอบสมมติฐาน

ใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

- ใช้สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะทางประชากร กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อลดอุบัติเหตุจากรถจักรยาน ในสมมติฐานข้อที่ 1

- ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่ต่าง ๆ ตามสมมติฐานข้อที่ 2-4

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงทำการกำหนดรหัส ลงรหัสบันทึกข้อมูล แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูประบบ SPSS ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยในการนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติการเองทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย